

hele Europa, er kommen meget stærkt ind i dansk Forretningsliv. Der er givet Eksempler paa — og jeg mener ogsaa, at Privatbanken har givet Eksempel derpaa —, at Bankerne kunne fjerne sig i høj Grad fra det dem nærmest liggende Forretningsliv og kaste sig over Ting, der maaske mere høre hjemme paa et Sagsførerkontor end paa et Bankkontor. Det paadrager ogsaa et Ansvar, og dertil kommer det hurtige Tempo, som i øvrigt Landmandsbanken efter min Mening deler fuldstændigt med Privatbanken og Smaabankerne, et Tempo, der nu viser sig at have været en Ulykke for Landet. De Mennesker, der have forceret Tempoet, kunne neppe være de kølige Dommere over vort Lands Finansliv, som Bankkomiteens Medlemmer burde være. Der er i øvrigt det at sige, at selvfølgelig er det i Kriseperioder, at Ulykkerne komme frem, at det onde skyder op, men jeg gentager: De maa ikke tro, at det er noget, der er ejendommeligt for den øjeblikkelige Tilstand. Byggesvindelen have vi haft, før den blev aabenbar i 1907, og vi have ogsaa haft Aktiemisèreer. Jeg tør maaske nævne Danmarks efter min Mening største Aktiemisère, nemlig Hotel „Kongen af Danmark“, og de Aktieselskaber, der ligge forud for dette Selskabs Dannelse. Det turde i Virkeligheden vise, at selv i gode Aar kan der være meget store og grove Aktiemisèreer, bl. a. ogsaa de Ankerske Marmorbrud, men naturligvis, i daarlige Aar lægger man mest Mærke til dem, understreger dem, fordi der kommer saa mange paa en Gang, at de virke med Massevirkningens Kraft.

Bankkomiteen har efter min Mening maattet laane — jeg antager, Tallet kan korrigeres fra den højtærede Finansministers Side — henved 40 Mill. Kr. ud. Den har optaget et Bankkomitélaan paa 20 Mill. Kr., og saa vidt jeg kan se, maa der altsaa være 20 Mill. Kr. bundne, for hvilke formentlig Nationalbanken maa staa i Forskud. Af disse 40 Mill. Kr. antages det, at de 10 Mill. ville blive tabte, om det vil blive lidt mere eller lidt mindre, vil afhænge af Afviklingen, og hvorledes man til den Tid stiller Regnskabet op. Af disse 10 Mill. Kr. ville de 5 Mill. Kr. falde paa Staten, de 5 Mill. paa de garanterende Banker. Hvorvidt der i disse 10 Mill. Kr. ogsaa er regnet med Dækning for andre Banker, hvorfor Staten ikke er Medgarant, ved jeg ærlig talt ikke, ligesom jeg i Tilslutning til, hvad jeg sagde i Gaar, vedblivende maa hævde, at hele det Garanti-

spørgsmaal efter min Mening er ordnet paa en saa løs og uklar Maade, at det var ønskeligt, at man fik en hurtig og rigtig Besked derom.

Inden jeg gaar over til de nødlidende Banker, Detailhandlerbanken og Grundejerbanken, skal jeg kun sige, at jeg paa en Maade er ked af, at vi have faaet 5 store Banker. Jeg vilde have ønsket, at Laane- og Diskontobanken var bleven nede i de mindre Bankers Niveau. Det store Fler-tal af handlende og Haandværkere, de mange, der ikke skulle have store Forretninger udførte, men drive Forretninger fra Haanden og i Munden, skulle have et Sted, hvor de kunne faa deres Veksler diskonterede. Det er meget svært, naar man skal ned i disse store Banker, og der sidder en mægtig „Geheime“ eller noget endnu finere, for fin til at høre Tale om et Laan paa et Par Hundrede Kr. Saadanne Forretninger maatte man have en mere jævn Bank til. Det var det, Detailhandlerbanken begyndte paa, og hvis den var vedbleven dermed, kunde den have gjort Nytte. Jeg vilde i alt Fald ønske, at der af disse 4 Smaabankers Ruin maa kunne opstaa en ny Bank, som kan være til Tjeneste for det jævne Publikum, for den lille Veksler, der jo ogsaa skal omsættes og diskonteres.

Jeg vender mig nu til den første af de kontrolerede og garanterede Banker, der i Øjeblikket ligge i Bankkomiteens Couveuse, nemlig Grundejerbanken, der til Slutning havde en Aktiekapital paa 20 Mill. Kr. De Herrer vide, at denne Bank blev mishandlet af sin Ledelse ved Spekulationer og led Tab. Men jeg vil understrege, at den led ikke sine Tab saa meget ved Byggelaanene som ved, hvad der fulgte af Byggelaanene, nemlig Haandværkernes og andres Veksler, som Banken maatte modtage, fordi den, naar den havde sagt A, ogsaa maatte sige B. Den Bank, som var inde med Aktieselskabet Køhler, tabte ikke direkte paa dette Aktieselskab, thi den havde fuld Sikkerhed for sine Fordringer, derimod tabte den paa de Haandværkere, Trælasthanlere osv., hvis Veksler den havde maattet diskontere, og som havde været Kunder hos Køhler.

Grundejerbankens Ledelse er bleven kritiseret og med en vis Ret fra mange Sider. Ærede Medlemmer ville maaske sige, at de Forretningsmænd, som ledede denne Bank, vare Amatørforretningsmænd, elegante unge Herrer, som sikkert rent selskabeligt set vilde være en Pryd, men som Forretningsmænd med lidt for meget af Amatørfor-